

Kršćanska biblioteka

www.monfortanci.com

KAKO SAČUVATI STALNI I PRISAN ODNOS S BOGOM

sv. Alfonz Marija Luguori

KAKO SAČUVATI STALNI I PRISAN ODNOS S BOGOM

Naslov: *Kako uskladiti svoju volju sa voljom Božjom*

Autor: *sv. Alfonz Marija Luguori*

Izvorno izdanje pripremili i uredili oci redemptoristi

KAKO RAZGOVARATI S BOGOM NA PRISAN NAČIN

Tko se sjedinjuje s voljom Božjom, ima jedan ljubavni /intimni/ odnos s Bogom. Ljubav ujedinjuje i uništava udaljenosti, te molitva postaje neprestani razgovor i prisnost s Bogom. Mnogi ljudi danas, uz brojno bogatstvo specijalnih pomoćnih sredstava, mole: "Nauči nas moliti!"; ali ne pronalaze put do intimnosti s Bogom. Sv. Alfonz želi nam odgovoriti na te molitve. To čini na svoj svojstveni način, bez mnogo polemika, ulazeći odmah u praktičnost, u srce. Tu razgovara se s Bogom; tu biblijski odlomci kao po nekoj čarobnosti, postaju tvoja riječ; jednostavna, svakodnevna riječ tako često korištena. Razgovarat ćeš s Gospodinom prirodno, „prisno“, s osjećajem i diskretnom intimnošću bez umaranja; "neprestano".

To djelo izdano je po prvi puta u Napulju 1753. Doživjelo je veliki uspjeh. Još za autorovog života doživjelo je oko trideset izdanja. Bilo je prevedeno na više jezika, a isto tako objavljeno svaki puta u Duhovnim djelima sv. Alfonza.

Ovo sadašnje izdanje dvaju djela jest sinovski dar otaca redemptorista njihovom utemeljitelju sv. Alfonzu.

Kao narodni misionari, tj. misionari, siromaha i zaboravljenih, htjeli su da to izdanje bude za narod, da ga se čita bez poteškoća, a da tekst ne podlegne utjecaju modernizacije izvrnuvši mu smisao. I danas su svi u mogućnosti čitati s užitkom tako karakteristično prozno djelo sv. Alfonza. Ispušteni su citati izvornih djela. Ostali su samo biblijski citati stavljani u zagrade, da bi olakšali čitaocu kod pronalaženja izvora. Navedeni su odlomci sv. Alfonza na latinskom jeziku iz Vulgate. U prijevodu se iznosi svaki puta smisao koji je htio navesti autor djela kada to on ne čini sam. U takovim slučajevima šalje se na „cfr“. Citati su navedeni po nomenklaturi i modalitetu koji se upotrebljava danas u izdanjima Biblije.

Vincenzo Ricci

NAČIN KAKO RAZGOVARATI S BOGOM NEPRESTANO I PRISNO

I. Sveti Job se silno čudio razmatrajući našeg dobrog Boga, koji se toliko trudio čineći dobro čovjeku, da se čini da u srcu nije gajio niti jedne druge važnije brige, već ljubiti čovjeka i biti ljubljen od njega, tako da bi uskliknuo razgovarajući s Gospodinom: *Što je čovjek da ga se spominješ te mu upravljaš svoj pogled?* (Job 7,17 – 19). Iz toga se može zaključiti da se varamo kad mislimo da se s Bogom smije postupati ne poštivajući Njega, i Njegovo neizmjereno veličanstvo. Ali moramo se odnositi prema Njemu s velikim povjerenjem i prisnosti. Ti, o pobožna dušo, moraš se poniziti pred Njim s neizmjernim poštovanjem, posebno kada sagledaš svoje nezahvalnosti i uvrjede koje si u prošlosti počinila.

No to te ne treba spriječiti da Mu pristupiš s najnježnijom, najpovjerljivijom mogućom ljubavlju. On je beskrajno veličanstven; no ujedno je i beskrajna dobrotu i ljubav. U Bogu imaš najuzvišenijeg Gospodina, ali ujedno imaš i najvećeg ljubitelja kojeg možeš imati. On se ne ljuti, već uživa što Mu ti pristupaš s povjerenjem, slobodno i s nježnošću, s kojom dječica postupaju sa svojim majkama. Evo kako nas On poziva da se približimo Njegovoj nježnosti koju nam obećeva: *Kako majka doji svoje dijete i igra se s njime u svom krilu, kako jedna majka tješi svoga sina, tako ću vas ja utješiti.* (Iz 66,12-13). Kako je majci drago držati svoje dijete na koljenima te ga hraniti i dragati; sa sličnom nježnošću raduje se naš Bog odnoseći se prema odabranoj duši koja se Njemu posve posvetila i u Njegovu dobrotu usredotočila sve svoje nade.

II. Zamisli da zaista nemaš niti prijatelja, niti brata, niti oca, niti majke, niti zaručnika koji bi te ljubio kao naš Bog. Božja milost je ono neizmerno blago po kojem mi, sićušna stvorenja, postajemo dragi prijatelji samog svoga Stvoritelja: *Jer je za ljude Božja mudrost neisušivo blago, onaj tko se njom služi, postiže veliko prijateljstvo s Bogom* (Mudr 7,14). Bog u tu svrhu, da bi ojačao naše povjerenje, *poništiio je sebe samoga* (Fil 2,7), ponizivši se tako da je postao čovjekom, da ragovara s nama u prisnosti. Došao je do toga da je postao djetetom, postao je siromah, te je bio javno osuđen na križ; zatim je postao u obliku kruha naš stalni pratitelj da se ujedini intimno s nama: *Tko jede moje Tijelo i pije moju Krv, živi u meni i ja u njemu* (Iv 6,56). On te toliko ljubi da izgleda kao da nikog drugog ne ljubi kao tebe. I zato ti trebaš Boga ljubiti iznad svih i iznad svega. Tako možeš i moraš reći za Njega: *Moj je dragi moj, a ja sam njegova* (Pj 2,16). Moj Bog se posve predao meni, a ja se posvema predajem Njemu; On me izabrao za svoga odabranika, a ja izabirem Njega između svih za svoju jedinu ljubav. *Dragi je moj svjež i rumen, možete ga prepoznati među tisućama* (Pj 5,10).

III. Reci Mu stoga često: Oh, moj Gospodine, zašto me toliko ljubiš? Kakovo dobro pronalaziš u meni? Zar si zaboravio koliko sam te vrijedala? No, jer si postupao sa mnom s toliko ljubavi, umjesto da si me strovalio u pakao, tolike si mi milosti udijelio, koga ću ja od sada ljubiti ako ne Tebe, jedino moje dobro i sve moje? Oh, moj Najljubezniji, ako sam te u prošlosti uvrijedila, što me najviše boli, ne bojim se toliko kazne koju sam zaslužila, koliko mi se gadi svaka odvratnost koju sam zadala Tvojim neizmernoj ljubavi. No Ti ne znaš prezreti srce skrušeno i ponizno: *Srce skrušeno i ponizno, oh Bože, nemoj prezreti* (Ps 50,19). Ah, neka nikada ništa ne zaželim u ovom životu niti u drugome već samo tebe, Bože moj: *Što imam u nebu osim Tebe? Kad sam s Tobom, ništa me više ne veseli na zemlji! I kad malakše tijelo moje i srce moje, utvrda i baština moga srca je Bog dovijeka.* (Ps 72,25-26). Samo Ti si jedini Gospodin moga srca, moje volje; Ti si jedino moje dobro, moje nebo, moja nada, moja ljubav, moje sve: *Bože moga srca i moja baština kroz vječnost.*

IV. A da bi bolje potvrdila svoje povjerenje u Boga, sjeti se često prisnog odnosa kojim se On služio s tobom, te milosnih darova kojima se služio da bi te izbavio iz tvoga neurednoga života i tvoje navezanosti na zemlju, da bi te privukao svojoj ljubavi..

Odnosi se, dakle, prema svom Bogu prisno sada kad si odlučio ljubiti Ga i služiti Mu koliko god ti je to moguće. On ti je iskazao mnoštvo milosrđa sigurnim zalozima svoje ljubavi prema tebi. Bog se žalosti zbog nepovjerenja onih duša koje Ga žele ljubiti svim srcem, a On im uzvraća tu ljubav. Stoga ako hoćeš ugoditi Njegovom Srcu punom ljubavi za tebe, od danas odnosi se prema Njemu s većim povjerenjem i nježnošću, koliko god ti je to moguće.

Tvoju sliku ucrtao sam na dlanove svojih ruku, tvoje zidine su uvijek preda mnom (Iz 4,16). Preodabrana dušo, govori Gospodin, čega se bojiš i zašto nemaš povjerenja? Ja te držim kao zacrtanu na svojim rukama da nikada ne zaboravim udijeliti ti dobročinstva. Bojiš se, možda, svojih neprijatelja? Znaj da je u Meni neprestano briga o tvojoj obrani, da je nikada ne mogu zaboraviti. Stoga je David uzvikivao radosno govoreći Bogu: *»Pravednika, Bože, Ti*

blagoslivljaš, dobrotom ga svojom ko štitom zaklanjaš.» (Ps 5,13). Tko će nam nauditi, Gospodine, ako nas Ti odasvud svojom dobrotom i ljubavi braniš i opasuješ? Iznad svega oživi svoje pouzdanje misleći na dar koji nam je Otac nebeski darovao: Isusa Krista. Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga Sina jedinoga (Iv3,16). Kako se uopće možemo bojati, uzvikuje Apostol, da će nam Bog bilo koje dobro uskratiti nakon što se udostojao darovati nam svoga vlastitoga Sina? On koji, dakle, svojega vlastitoga Sina nije poštedio, nego Ga je predao za nas, kako da nam s Njime ne daruje sve? (Rim 8,32)

V. *Moja slasti je prebivati među sinovima ljudskim (Izr 8,31). Bog te ljubi? Ljubi ti Njega. Njegova slast je prebivati s tobom, a tvoja neka bude prebivati s Njime, te provesti cijelo vrijeme svoga života s kim se nadaš provesti blaženu vječnost, u Njegovom ljubaznom druženju. Tko Boga nosi u sebi, ima raj u svome srcu.*

VI. *Imaj taj običaj da s Njim razgovaraš sam, prisno, s povjerenjem i ljubavlju, kao sa svojim prijateljem, i to najdražim prijateljem što imaš i koji te ljubi. Iako je velika pogriješka, kako se to već naglasilo, odnositi se prema Bogu s nepovjerenjem, te se pojavljivati pred Njim kao prestrašen rob, pun srama pred svojim Knezom drhteći od straha, još je veća pogriješka smatrati da razgovor s Bogom uzrokuje dosadu i gorčinu. To nije istina. «U drugovanju s Mudročću nema gorčine i nema bola u zajedništvu s Njom, već samo užitak i radost.» (Mudr 8,16). Upitaj to duše koje Boga ljube pravom ljubavi i reći će ti da u bolima njihova života ne pronalaze veće i sigurnije olakšanje nego razgovarati u ljubavi s Bogom.*

VII. *Ne traži se od tebe neprestana primjena tvoga uma, tako da zaboraviš sve svoje poslove i zabave. Ništa drugo se ne traži od tebe već da, ne napuštajući svoje poslove, učiniš za Boga ono što činiš osobama koje ljubiš i koje ljube tebe.*

VIII. *Tvoj Bog je uvijek prisutan uz tebe, ili bolje u tebi. Zaista, u Njemu živimo, krećemo se i jesmo (Dj 17,28). Nije potreban vratar onome tko hoće s Njim razgovarati; i još više, Bog uživa kad se ti Njemu obraćaš prisno, kad raspravljaš s Njim o svojim poslovima, planovima, mukama, strahovima i svemu onome što ti pripada. Učini to napose prisno i otvorenim srcem, jer Bog ne običava govoriti duši koja mu se ne povjerava; jer kako ta duša nije naviknula razgovarati s Njim, ne će razumjeti Njegov glas kad će On govoriti. Gospodin se jako žalosti zbog toga.*

Bog hoće da Ga se bojimo kao najmoćnijeg i strašnog Gospodara kada preziremo Njegovu milost; ali u susretu kad Ga ljubimo, hoće da se s Njim ophodimo kao s najboljim prijateljem; stoga želi da često s Njim razgovaramo prisno i bez straha.

IX. *Istina je da se Boga mora poštivati iznad svega, no kada ti iskazuje milost da čuješ kad je prisutan u tebi i kad želi razgovarati s tobom kao s onim kojega ljubi, reci Mu sve svoje osjećaje slobodno i povjerljivo. «Božja Mudrost pretječe sve koji je žude» (Mudr 6,13). On ne čeka da ti dođeš k Njemu, kada to želiš, Njegova ljubav te preduhitruje i predstavlja ti se darujući ti milosti i sredstva koja su ti potrebna. On voli da ti progovoriš kako bi pokazao da ti je blizu, te je spreman poslušati te i utješiti. I uho Njegovo čuje njihov vapaj.(Ps 33,16)*

X. *Naš Bog u svojoj neizmjernosti nalazi se posvuda, no postoje dva glavna mjesta Njegovog stalnog prebivališta. Jedno je raj nebeski, gdje On prebiva u svojoj slavi koju prenosi Blaženima, a drugo je na zemlji, a prebiva u poniznoj duši koja Ga ljubi. Nalazim se sa potlačenima i poniznima (Iz 57,15). Dakle, Bog naš prebiva u nebeskim visinama, ali ne prezire zadržavati se danima i noćima sa svojim vjernima u njihovim špiljama i ćelijama, te ondje njima dijeli božanske utjehe, od kojih samo jedna nadilazi sve svjetske slasti. Kušajte i vidite kako je dobar Gospodin (Ps 34,9).*

XI. *Svjetski prijatelji satima zajednički razgovaraju, a zatim satima se odvajaju; ali izneđu Boga i tebe, ako ti to hoćeš, ne će postojati nikada niti jedan jedini sat odvajanja.*

Spavat ćeš i tvoj san bit će sladak: Gospodin će biti tvoje pouzdanje (Izr 3,24,26). Spavat ćeš, a Gospodin će se postaviti kraj tebe i bdjeti će uvijek kraj tebe. Imat ću uz Božju mudrost svoj odmor i tješit će me u mojim tegobama (Mudr 8,16-19). Kad se ti odmaraš, Bog se ne udaljuje od tvoga uzglavlja, i uvijek misli na tebe, tako da kad se po noći probudiš, On ti govori svojim nadahnućima i prima tvoje čine ljubavi, žrtve ili zahvale, da nastavi tako s tobom one sate vaših slatkih i nježnih razgovora. Ponekad i dok spavaš, govorit će ti i čuti ćeš Njegov glas, tako da kada se probudiš, odmah prakticiraš što si čuo: Govorim mu u snovima.

XII. Ujutro je uz tebe da čuje koju riječ ljubavi ili povjerljivosti, te da bude prvo spremište tvojih misli, i svih djela koja ćeš toga dana učiniti da mu se sviđaš, kao i svih patnja koje ćeš prikazati i rado trpjeti za Njegovu slavu i ljubav. No kako On nikada ne propusti da ti se predstavi u času tvoga buđenja, ti nemoj propustiti sa svoje strane da Mu iskažeš odmah pogled pun ljubavi, te da se raveseliš čuvši kako ti najavljuje tvoj Bog sretnu novost da nije daleko od tebe, kako je to bilo jednom zbog tvojih grijeha. Oon te ljubi i hoće da Ga ti ljubiš, tako da ti naređuje istoga časa divnu zapovijed: *Ljubit ćeš Boga svoga svim srcem svojim (Pnz 6,5).*

XIII. Nikad ne zaboravi, dakle, na Njegovu stalnu prisutnost, kako to čini veći broj ljudi. Govori Mu češće koliko god puta to možeš, jer Njemu nikada ne dosadiš niti se ljuti zbog toga, kako to čine svjetska gospoda. Ako Ga ljubiš, trebaš Mu samo to reći. Reci Mu što ti je potrebno i koje su ti stvari potrebne kao što bi to povjerio nekom dobrom prijatelju. Ne smatraj Ga nekim nadutim princem koji ne želi čuti ako stvari nisu veoma važne. Našem Bogu je drago poniziti se i razgovarati s nama i uživa da Mu mi kažemo i naše najmanje i najuobičajnije poslove. On te toliko ljubi i tako se brine o tebi, kao da nema na koga drugoga misliti nego samo na tebe. Toliko se brine za tvoju korist te izgleda da samo misli kako upotrijebiti svoju svetu providnost da ti pomogne, kako upotrijebiti svoju svemogućnost, svoje milosrđe i dobrotu da bi suosjećao s tobom, samo da bi ti učinio dobro, te da zadobije svojom tankočutnošću tvoje povjerenje i ljubav. Otvori Mu, dakle, slobodno svu svoju nutrinu; moli Ga da te vodi da izvršiš savršeno Njegovu svetu volju. Neka sve tvoje želje i planovi budu usmjereni da zadobiješ Njegov dobrohotni pristanak, te da udovoljiš Njegovom božanskom Srcu: *Blagoslivljaj Boga u svako vrijeme i moli Ga da upravlja tvoje putove, i da svaki tvoj naum po Njemu uspije! (Tob 4,19).*

XIV. Ne govori: Ma što je potrebno otkrivati Bogu svoje potrebe ako ih On vidi i poznaje bolje od mene? On ih poznaje svakako, no Bog pokazuje da ne poznaje one potrebe o kojima Mu ti ne govoriš i za koje ne tražiš Njegovu pomoć. Naš Gospodin je dobro znao da je Lazar umro pa ipak ne pokazuje da išta zna, nego tek onda kada su Mu to sestre Marta i Marija rekle, tek tad ih tješi uskrsnućem njihovog brata.

XV. Stoga kada te muči neka bolest, napast, progonstvo ili neka druga tegoba, idi odmah Ga zamoli da ti pruži ruku pomoćnicu. Bit će dovoljno da Mu predstaviš tegobe koje prolaziš govoreći: *Gospodine, pogledaj moju bol (Tuž 1,20).* On sigurno ne će propustiti da te utješi ili bar da ti da snage da strpljivo podnosiš tu bol. To će zasigurno biti za tvoje veće dobro, nego da te potpuno oslobodi te boli. Iskaži Mu sve svoje misli koje te muče, strahove ili žalosti i reci Mu: Moj Bože, u Tebe polažem sve svoje nade, prikazujem ti sve svoje tegobe i boli i prihvaćam dragovoljno svetu volju Tvoju; smiluj mi se: ili me oslobodi ili mi daj snage da ih podnosim. On će te iščekivati s istim obećanjem koje je dao u Evanđelju svima onima koji su opterećeni i koji mu se obraćaju, da će ih uvijek utješiti i osnažiti.: *Dodite k meni svi vi opterećeni i potišteni, ja ću vas ojačati (Mt 11,28).*

XVI. On se ne će naljutiti ako se ti u svojim tegobama obratiš prijatelju, da bi pronašao malo potpore /utjehe, pomoći/, no želi na prvom mjestu da se obratiš Njemu. Nakon što si se obratio stvorenjima, i ona ti nisu mogla pomoći niti utješiti tvoje srce, priteci svome

Stvoritelju i reci Mu: Gospodine, ljudi nemaju ništa drugo već samo riječi; oni me ne mogu utješiti, niti ne želim da me više itko tješi od njih; Ti si sva moja nada i sva moja ljubav; hoću da me samo Ti tješiš, a ta utjeha neka je u skladu s onim što Ti želiš za mene. Evo me spremnog trpjeti ovu muku cijeli svoj život pa i cijelu vječnost ako Ti to tako želiš, no pomoz mi.

XVII. Ne boj se da ćeš Mu dosaditi ako se ponekad lagano požališ govoreći Mu: *Zašto si, Gospodine, tako daleko?* (Ps 9,22). Gospodine, Ti znaš da te ljubim i da ništa drugo ne želim već samo Tvoju ljubav; po milosti svojoj pomoz mi, ne napusti me, molim Te. A kada je duhovna suhoće pretvrda i strašno te boli, sjedini svoj glas s onim Isusovim umirućim na križu, glasom punim muka i reci moleći milosrđe: *Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?* (Mt 27,46). No to ti je potrebno samo da se više poniziš, misleći na to da onaj tko je uvrijedio Boga ne zaslužuje utjehe. Dušo moja da bi što bolje oživjela svoje povjerenje, trebaš uvijek imati pred očima da Bog sve čini radi našega dobra; *Sve vodi k dobru* (Rim 8,28). Reci velikodušno onda kada se osjećaš sva smušena i bezutješna: *Gospodin je moje svjetlo i moj spas, koga da se bojim?* (Ps 26,1). Gospodine, molim Te, Ti ćeš me spasiti, u Te se uzdam: *U Tebe se, Gospodine, uzdam, ne daj da se ikada postidim* (Ps 30,2). Tako se smiri u svojoj duši znajući da se nitko nije izgubio tko se pouzdao u Boga. *«Je li ikad postidio tko se uzdao u Gospodina?»* (Sir 2,10). Misli na to da te tvoj Bog ljubi više nego što ti ljubiš samog sebe; čega se bojiš? David se tješio govoreći: *Gospodin se brine za mene* (Ps 40,18). Reci Mu, dakle: Gospodine, u Tvoje ruke ja ti se predajem; ne želim misliti na drugo već Te ljubiti. Evo me, spreman sam učiniti ono što Ti hoćeš. Ti ne samo želiš moje dobro, već se brineš o njemu; Tebi, dakle, prepuštam brigu o svom spasu. U Tebi se odmaram i uvijek ću se odmarati, kad već hoćeš da u Tebi bude sva moja nada; *Spokojno zaspim čim legnem, jer samo ti, Gospodine, daješ mi živjeti u sigurnosti* (Ps 4,9).

XVIII. *Iskreno uspravite svoje misli Gospodinu* (Mudr 1,1). S tim riječima mudrac nas opominje da se više pouzdamo u Božje milosrđe nego u strah Božje pravde, jer je Bog uvijek neizmjerljivo više spreman blagodarivati no kažnjavati, kako tvrdi sv. Jakov: *Milosrđe pobjeđuje pravednost* (Jak 2,13). Tako nam napominje sv. Petar da u strahovanju za svoje interese, bilo vremenske bilo vječne, svi se moramo prepustiti dobroti Boga koji se iznad svega brine za naš spas (Pt 5,7). Ah, kako je lijep naslov, koji David daje Gospodinu kada kaže da je naš Bog - Bog koji nas nastoji spasiti (Ps 68,21). A to znači, tumači Bellarmin, da je upravo to služba Gospodinova, spas duša, a ne njihova osuda. Dok prijeti nesrećom onima koji Ga preziru, obećava sigurno svoje milosrđe kod susreta, sa onima koji Ga se boje, kako je to pjevala Majka Božja: *I Njegovo milosrđe od koljena do koljena nad onima koji Ga se boje* (Lk 1,50). Stavljam pred tebe, o pobožna dušo, sve dijelove Svetog pisma, tako da pridigneš svoju dušu kad si opterećena mišlju o svom spasenju, jesi li predodređena ili ne, i da shvatiš Božju želju da te spasi po obećanjima koja ti daje, samo ako si ti odlučna služiti Mu i ljubiti Ga kako On to traži.

XIX. Kada primiš neku vijest koja ti je draga, ne čini kako to uobičajeno čine nevjerne i nezahvalne duše, koje u vrijeme potrebe trče k Bogu, no u vrijeme blagostanja zaborave Ga i ostave. Budi tako vjeran kao što bi bio prema nekom svom prijatelju koji te ljubi i raduje se tvome dobru; idi odmah i podijeli s Bogom svoju radost, zahvali mu i časti Ga prihvaćajući sve iz Njegovih ruku; raduj se sreći, jer ti to dobro dolazi po Njegovoj dobroj volji. Samo se u Njemu raduj i utješi. *Radovat ću se u Gospodinu, klikat ću Bogu, svome Spasitelju* (Hab 3,18). Reci Mu: Isuse moj, blagoslivljam Te i uvijek ću Te blagoslivljati za tolike milosti što mi ih daješ, kada ja zaslužujem od Tebe ne milosti, već kazne zbog uvrjeda koje sam Ti zadala. Reci Mu sa svetom Zaručnicom: *U našim se vrtovima krije svakovrsno izvrsno voće, novo i staro, koje sam za tebe, ljubljeni moj, čuvala* (Pj 7,14). Gospodine, zahvaljujem Ti; sjećam se svih Tvojih dobročinstava, prošlih i sadašnjih, i dajem Ti slavu i čast u vijeke.

XX. Ako ljubiš svoga Boga, ti se moraš radovati više zbog Njega nego zbog svoje sreće. Tko jako ljubi svoga prijatelja, raduje se njegovom dobru više nego svojemu. Utješi se, dakle, znajući da je tvoj Bog neizmjereno blažen; reci Mu često: Ljubljeni moj Gospodine, raduje me više Tvoja sreća nego sva moja dobra: da, jer Te ljubim više nego sebe samoga.

XXI. Jedna druga prisnost se posebno sviđa našem ljubljenom Bogu. Kada učiniš kakovu pogriješku, ne srami se odmah ići do Njegovih nogu i moliti oprost. Zamislite, Bog je toliko spreman oprostiti grješnicima da On plače kada se ovi gube, kada odlaze daleko od Njega, žive mrtvi za Njegovu milost. On ih stoga zove s ljubavlju govoreći: *Zašto hoćeš poginuti, Izraelova kućo? Obratite se i živjet ćete* (Ez 33,11). On obećava da će prihvatiti odmah svaku dušu koja Ga je napustila čim se vrati u Njegov zagrljaj: *Obratite se meni, a ja ću se obraćati vama* (Ez18, ..). Oh, kad bi grješnici znali kolikom ljubavlju ih čeka Gospodin da im oprost! (Iz 30,18). Kad bi spoznali želju koju Bog gaji, ne da ih kazni, već da ih vidi obraćene, da ih zagri i privuče na svoje srce! On govori: *Tako ja bio živ-* govori svemoguć! *Gospodin- nije mi milo da umre bezbožnik, nego da se vrati sa zloga puta svoga i da živi* (Ez 33,11). On još dodaje: *Pa da su vaši grijesi crveni kao grimiz, postat će bijeli kao snijeg* (Iz 1,18). Kao da kaže: Grješnici, pokajte se što ste Me uvrijedili i dođite zatim k Meni; ako vam Ja ne oprostim, okrivite Me i odnosite se prema Meni kao s vjerolomcem:. No Ja ne ću nikada zanijekati svoje riječi. Ako vi dolazite, znajte, pa da su vaše savjesti crne zbog grijeha vaših, Mojom milošću postat će bijele kao snijeg.

XXII. Na kraju On je protumačio da kad se neka duša kaje što Ga je uvrijedila, On zaboravlja sve njezine grijeh: *Niti jedan počinjen grijeh ne će se spominjati* (Ez 18,22). Odmah čim zapadneš u koju pogriješku, podigni oči Bogu, izreci jedan čin ljubavi ispovijedajući iskreno svoju pogriješku, očekuj svakako oprostjenje za svoje pogriješke govoreći Mu: Gospodine, ono srce koje Ti ljubiš bolesno je, puno je rana: *Ozdravi dušu moju jer sagriješih Tebi* (Ps 40,5). Ti tražiti grješnike koji što su se pokajali, evo jednoga pred Tvojim nogama što Te traži; zlo je već učinjeno, što mogu učiniti? Ti ne ćeš da ja očajavam, Ti me ljubiš i poslije tog mog grijeha i ja ljubim Tebe. Da, moj Bože, ljubim Te svim svojim srcem, kajem se što sam Te uvrijedio, odlučujem da ne ću više to učiniti: Ti koji si Bog *nježan i blag, bogat milosrđem*, oprost mi, daj da čujem riječi kao što si rekao Magdalen: *Oprošteni su ti svi tvoji grijesi* (Lk 7,48) i daj mi snagu da ubuduće budem vjeran.

XXIII. Pogledaj tada posebno Isusa na križu da ne izgubiš hrabrost i prikaži Ocu nebeskome Njegove zasluge; tako očekuj oprostjenje grijeha, jer On da bi nam oprostio, *nije poštedio Sina svoga* (Rim8,32). Reci Mu povjerljivo: *Bože moj, pogledaj na Sina svoga koji je umro za mene, i za ljubav tog Tvog Sina oprost mi* (Ps 84,10). Posebnu pažnju obrati, o pobožna dušo, ovim poukama koje su poučavali duhovni oci: obratiti se **odmah** Bogu nakon pada u grijeh, te ponoviti to sto puta na dan, primiriti se odmah nakon pada i zatražene pomoći kod Gospodina. U protivnom, ostavši tvoja duša beživotna zbog počinjenog grijeha, sve manje će biti izgledno tvoje obraćenje, manjkat će ti povjerenje, ohladit će želja da Ga ljubiš, i malo ili nikako ne ćeš moći više hodati putem Gospodnjim. Naprotiv, obraćajući se **odmah** Bogu moleći Ga za oprost i obećavši Mu da ćeš se promijeniti, tvoji padovi će služiti samo da još više napreduješ u ljubavi prema Bogu. Prijatelji koji se vole svim srcem, nerijetko se događa da kada jedan od njih uvrijedi drugoga, a zatim, ponizivši se, moli ga za oprostjenje, tada njihovo prijateljstvo postaje još čvršće. Tako učini i ti: učini da tvoje pogriješke služe da se još više privineš ljubavi tvoga Boga. Jednom je sv. Gertruda nepažnjom sa stola srušila Isusov kipić. Odmah ga je pridigla, poljubila i rekla: Oprosti Isuse. On joj isti čas odgovori: «Ništa, ništa da Me nisi srušila ne bi Me ni poljubila.»

XXIV. U bilo kakvoj sumnji, u potrebi za savjetom, bilo za tebe ili nekog drugoga, kako se savjetuju u svemu vjerni prijatelji, tako ti ne propusti nikada da se savjetuješ s povjerenjem sa svojim Bogom, te Ga zamoli da te prosvijetli da riješiš tu sumnju kako se to Njemu najviše

svida. *Stavi svoju riječ na moje usne, i svoj savjet u moje srce* (Jdt 9,18). Gospodine, reci mi što hoćeš da učinim i ja ću to učiniti. *Govori, jer sluga te tvoj sluša* (1 Sam 3,10).

XXV. Budi tako prislan da Mu preporučiš ne samo svoje potrebe, već i potrebe drugih. Kako će se svidjeti tvome Bogu kad Mu ti, zaboravivši svoje interese, govoriš o Njegovoj slavi, o bijedi drugih, napose onih patnika koji jauču, o dušama u Čistilištu koje zazivaju Njegov pogled, te o jadnim grješnicima koji žive bez Njegove milosti! Reci Mu posebno za ove posljednje: Gospodine, Ti si tako nježan, Ti zaslužuješ beskrajnu ljubav, kako uspijevaš gledati tolike duše u svijetu kojima Ti dijeliš tolika dobra, a oni Te ne žele priznati, ne će Te ljubiti, naprotiv, vrijeđaju Te i preziru? Oh, moj najdraži Bože, daj da Te upoznaju i da Te ljube. *Sveti se Ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje* (Mt 6,9-10), neka bude blagoslovljeno Tvoje sveto Ime od svih ljudi, neka kraljuje Tvoja ljubav u svim srcima po svijetu; ne dopusti da odem bez ijedne milosti za te nesretne duše za koje sam Te molila.

XXVI. Govori se da su u Čistilištu kažnjene posebnom kaznom, nazvanom kaznom malaksalosti, one duše koje za života nisu baš previše žudjele za rajem. I s pravom; jer ne cijeniti to tako veliko dobro vječnog Kraljevstva koje nam je naš Otkupitelj pribavio svojom smrću i ne željeti ga, zaista je znak bescijenja. Tako nemoj ti zaboraviti, pobožna dušo, često težiti za nebom, govoreći svom Bogu da ti se čini kao da tisuće godina traje iščekivanje da Ga vidiš i savršeno ljubiš. Uzdiši da izađeš što prije iz tog progonstva, mjesta grijeha i opasnosti da izgubiš Njegovu milost, da bi došla u onu domovinu ljubavi gdje ćeš Ga ljubiti svom svojom snagom. Govori Mu često: Gospodine, sve dokle god živim na ovoj zemlji, uvijek sam u opasnosti da Te napustim i izgubim Tvoju ljubav. Kada ću napustiti ovaj život gdje Te neprestano vrijeđam svojim nehajem i doći ljubiti Te svom dušom svojom, te se sjediniti s Tobom bez straha da ću Te ikada više izgubiti? Tako je uzdisala sv. Terezija i radovala se kada je čula da zvoni sat, misleći kako je prošao jedan sat njezinog života i opasnost da izgubi Boga. Zato što je neizmjerljivo željela gledati Boga umirala je od želje da umre: tako je napisala svoju ljubavnu pjesmicu: *Umirem, zato što još ne umirem.*

XXVII. Uglavnom, ako hoćeš ugoditi Srcu svoga Boga punom ljubavi, pobrini se da što češće razgovaraš s Njim neprestano i u posvemašnjem povjerenju. On te ne će prezreti niti se ljutiti i ne ćeš dugo čekati da ti odgovori i da razgovara s tobom. Ne će govoriti ljudskim glasom, već dobro poznatim glasom u našem srcu, i to onda kada ti dojadi razgovor sa stvorenjima i zadržiš se u razgovoru sam sa svojim Bogom: ***Povest ću je u pustinju i govorit ću njenom srcu* (Hoš 2,16). On će ti tada govoriti nadahnućima, unutarnjom svjetlošću, objavama dobrote, nježnim dodirima srca, znakovima praštanja, predokusima mira, nadom u nebo, unutarnjim ushićenjem, slatkoćom svoje milosti, zagrljajem i stiskom; uglavnom, govorit će ti glasovima ljubavi koje dobro razumiju duše koje Ga ljube, koje ne traže ništa drugo osim Boga.**

XXVIII. Ne želim propustiti priliku a da te poučim o jednoj pobožnoj vježbi, tako da sva djela tokom dana iskoristiš da ugodiš Bogu. U jutro kada se probudiš, prvu svoju misao podigni Bogu, te Mu prikaži sve svoje molitve koje ćeš izmoliti, sva svoja djela koja ćeš učiniti i sve patnje koje ćeš pretrpjeti tokom dana, moleći Ga da ti pomogne svojom milošću. Zatim izmoli jutarnje kršćanske čine vjere, ufanja i ljubavi te zahvale; izmoli molitvu odluke da ćeš živjeti tog dana kao da je zadnji dan tvoga života. Poučava P. Sanguiré da se svakog jutra učini kao neka vrsta dogovora s Gospodinom, da svaki puta kada učiniš određeni znak, kao staviti ruku na srce ili podići oči k nebu ili na Križ i tome slično, želiš učiniti jedan čin ljubavi, ili želje da Ga vidiš ljubljenoga od svih, želiš prikazati sebe samoga itd. Nakon što si izvršio gore navedene čine, kad si svoju dušu postavio u ranu Srca Isusova i pod plašt Bl. Dj. Marije, te se pomolio Ocu Nebeskom da te čuva tog dana po ljubavi prema Isusu i Mariji, pobrini se prije svih drugih poslova da moliš ili razmatraš bar pola sata; neka ti bude najdraže razmatranje muka, boli i prezira Isusa Krista tokom njegove Muke. To je najdraži sadržaj

ljubljenim dušama, te im ražaruje dušu ljubavlju prema Bogu. Tri pobožnosti neka ti budu posebno na srcu iznad svih ostalih, ako hoćeš duhovno napredovati; pobožnost prema Muci Isusa Krista, našeg Gospodina, pobožnost Presvetom Oltarskom Sakramentu i Presvetoj Djevici Mariji. Ponavljaj često u molitvi čine kajanja, ljubavi prema Bogu i prikazivanja sebe samoga. Govorio je sluga Božji P.D. Carlo Caraffa, utemeljitelj Pobožne braće, da je dovoljan jedan žarki čin ljubavi prema Bogu izvršen u jutro u molitvi da dušu cijeli dan održi u revnosti i žaru.

XXIX. Ostala svoja pobožna djela kao ispovijed, pričest, brevijar itd., svoja vanjska djela kao učenje, manuelni rad ili druge poslove koji su ti povjereni, nemoj zaboraviti na početku prikazati Bogu, te Ga moliti za pomoć da sve to izvršiš bez pogrješke. Ne propuštaj da se često povučesh u ćeliju svoga srca te se tamo sjediniš s Bogom, kako je to prakticirala sv. Katarina Sijenska. Uglavnom, sve ono što radiš, radi s Bogom i za Boga. Kada izlaziš iz sobe ili iz kuće i na povratku, preporuč i se uvijek sa jednom *Zdravo Marijom* Majci Božjoj. Kod obroka prikaži Bogu ono što ti se ne sviđa ili sviđa kod jela i pića; na kraju zahvali Mu govoreći: Gospodine, koliko dobra činiš onome koji te toliko vrijeđao! Tijekom dana ne propusti duhovno štivo, posjetu Presv. Olt. Sakramentu i Presvetoj Djevici Mariji; na večer izmoli kronicu i učini ispit savjesti s činom vjere, ufanja i ljubavi te pokajanja i odluke da ćeš se popraviti, te da ćeš primati svete Sakramente tijekom života i na času smrti, s nakanom da zadobiješ oprost. Kada ideš spavati, zamisli da bi morao zapravo po svojim grijesima gorjeti u paklu i zahvali Mu što ti ih je oprostio, te zagri Isusa raspetoga i idi na počinak s riječima: *U miru liježem i odmah zaspim; samo ti, Gospodine, daješ mi odmora* (Ps 4,9).

XXX. Ovdje te usput želim pozvati da iz jutra učiniš nakanu da zadobiješ sve oprost povezano za razne pobožnosti i molitve: kada moliš Kronicu s blagoslovljenom kronicom, Križni put, *Anđeo Gospodnji* tri puta na dan, litanije Bl. Dj. Marije, *Zdravo Kraljice*, *Zdravo Marijo i Slava Ocu*, isto tako dobro je izmoliti *Neka je blagoslovljeno sveto i Bezgrješno Začće Bl. Dj. Marije*; isto tako *Neka je hvaljen danas i uvijek Isus u Presv. Olt. Sakramentu*; izmoliti molitvu *Dušo Kristova... Isuse, Marijo, ja vas ljubim, spasite duše...itd*; prignuti glavu na *Slava Ocu* i na zazive Svetog Imena Isusova i Marijina; prisustvovati sv. Misi; izmoliti molitvu razmatranja; pokloniti se pred Presv. Olt. Sakramentom i poljubiti križ, poljubiti škapular, pomoliti se svom anđelu čuvaru, sjetiti se duša u Čistilištu kojom prigodnom molitvom itd.

XXXI. Da bi zadržala sabranost i sjedinjenost s Bogom u ovom životu, koliko je to moguće, pobrini se da pri svemu što slušaš i gledaš podigneš um Bogu ili da samo načas preneseš misao na vječnost. Na primjer kada pogledaš sat kako kuca i označuje vrijeme koje teče, pomisli tada kako i tvoj život teče i da se približuješ smrti. Kada vidiš lampu koja se gasi zbog pomanjkanja ulja, sjeti se tada da će jednoga dana i tvoj život tako završiti. Kada gledaš neki sprovod ili pokojnika, sjeti se da ćeš i ti takav postati. Kada pak vidiš velikane ovog svijeta kako se vesele zbog svoje časti ili bogatstva, sažali se nad njihovom ludošću i reci: Meni je dovoljan Bog. *Netko se hvali kolima, netko konjima, a mi se hvalimo imenom Gospodnjim* (Ps 19,8). Neki se hvale u ovom životu, a ja se ne ću hvaliti ničim nego milošću Božjom i samo Boga ljubiti. Kada promatraš raskošan sprovod ili prekrasne grobnice pokojne gospode, reci: Ako su te duše proklete, što im vrijeđe sve te raskoši? Kada promatraš mirno ili olujno more, razmišljaj tada o razlici između duše koja živi u milosti Božjoj i duše koja je u prokletstvu. Kada ugledaš neko suho stablo, usporedi ga s dušom bez Boga koja ne služi ničem drugom nego da se baci u vatru. Ako ikada vidiš nekog kažnjenika zbog počinjenog velikog zločina kako se trese od straha i stida pred svojim sucem ili roditeljem ili svećenikom, zamisli kakav će tek biti strah jednog grješnika pred Kristom Sucem. Kada grmi i osjetiš strah, zamisli strah koji osjećaju bijedni prokletnici slušajući neprestano u paklu grmljavinu Božje srdžbe. Ako ikada vidite osuđenika na smrt shrvanog kako izgovara: dakle, nema

nikakve mogućnosti spasa od smrti, pomislite kakav će tek biti očaj duše kad će biti osuđena na pakao i bude izgovarala: Dakle, nema više nikakvog sredstva za spas od vječne propasti?

XXXII. Kada promatraš polja, more, cvijeće, plodove koji te razveseljuju svojim bojama i mirisima, reci: Evo koliko prekrasnih stvorova je stvorio Bog na zemlji za mene da ih volim, a kakove mi tek ljepote sprema u Nebu! Govorila je sv. Terezija kada je promatrala lijepa brda ili obale da joj te ljepote zamjeraju nezahvalnost prema Bogu. A opat Ranzé, utemeljitelj trapista, govorio je da ga ta lijepa stvorenja podsjećaju na obavezu da ljubi Boga. Isto tako je govorio sv. Augustin uskliknuvši: *Nebo i zemlja i sva stvorenja govore mi da Te ljubim*. Govori se da je neki pobožnik, koji je na polju pronašao trave i cvijeća, tukao ih jednim štapom govoreći: “Ušutite, ne kudite me više zbog nezahvalnosti prema Bogu; razumio sam vas, dosta, ušutite, dosta više“. Sv. Marija Magdalena de' Pazzi, kada je u ruci držala neku lijepu rajčicu ili cvijet, osjetila je kako je ranjava ljubav prema Bogu i govorila je u sebi: Evo, moj Bog od vječnosti je mislio stvoriti tu rajčicu, ovaj cvijet, da bi mi dao znak ljubavi koju gaji prema meni. Molitva divljenja je najsavršenija jer ništa ne tražimo nego diveći se svemu stvorenom slavimo samog Stvoritelja. Kao što diveći se nekoj slici slavimo slikara (op. ur.).

XXXIII. Kada promatraš rijeke i potoke, pomisli samo kako te vode teku u more a da se ne zaustavljaju. Tako ti trebaš bez zaustavljanja trčati k Bogu koji je jedino tvoje dobro, koji je beskrajno more svjetlosti. Kada ti je potrebno da te povuku vučne životinje, reci: Evo kako se te nevine životinje trude da bi mi služile; a ja koliko i kako se trudim da služim i ugodim svom Bogu? Kada vidiš psa vjernog svom gospodaru samo radi jednog komadića kruha, zamisli se malo koliko bi tek ti morala biti vjerna Bogu koji te je stvorio i uzdržava te, providi za tvoj život, i napunja te dobrima! Kada čuješ ptice kako pjevaju, reci: Dušo moja čuješ li kako te životinje hvale svoga Stvoritelja: a ti što činiš? Ti Ga hvali činima ljubavi. Kada zapjeva pijetao, sjeti se da si i ti, kao sv. Petar, jednom zanijekao svoga Boga, pa to ponovo oplači u boli i suzama. Kada promatraš onu kuću ili mjesto gdje si sagriješio, okreni se Bogu i reci: *Ne sjećaj se grijeha moje mladosti* (Ps 24.7).

XXXIV. Kada promatraš doline, zamisli kako su plodne jer primaju vodu sa brda. Tako isto s Neba silaze milosti na ponizne duše, a napuštaju ohole. Kada vidiš neku lijepu zaboravljenu crkvu, zamisli ljepotu jedne duše u milosti, koja je pravi hram Božji. Kada promatraš more, zamisli beskrajnost i veličinu Božju. Kada vidiš vatru, požar reci: Od kada bih već trebala biti u paklu? No kako me Ti, Gospodine, nisi poslao, daj da ovo moje srce gori ljubavlju prema Tebi, kao što gore ta drva. Kad promatraš zvjezdano nebo, reci sa sv. Andrijom Avellinskim: “Noge moje, jednog dana vi ćete hodati po tim zvijezdama.“

XXXV. A da bi se često sjetio misterija ljubavi našeg Gospodina, kada vidiš sijeno, jaslje, špilje, sjeti se Djeteta Isusa u betlehemske štali. Kada promatraš pile, čekiće, blanje, sjekirice, sjeti se Isusa koako radi kao obični radnik u nazaretskoj radionici. Ako pak promatraš konope, klinove, čavle, drva, misli na bolove i smrt svoga Otkupitelja. Sv. Franjo Asiški kada bi vidio neko janje, počeo bi plakati govoreći: “Moga Gospodina su kao janje povelili na klanje radi mene“. Kada spaziš oltare, kaleže, misnice, sjeti se velike ljubavi koju je Isus Krist gajio prema nama kad nam je darovao Presv. Sakrament Euharistije.

XXXVI. Tijekom dana prikaži se često Bogu, kako je to činila sv. Terezija govoreći: «Gospodine, učini sa mnom ono što ti se sviđa, reci mi što hoćeš da učinim za Tebe i ja ću to svakako učiniti». Ponovite zatim koliko češće možete čine ljubavi prema Bogu. Sv. Terezija je govorila da su čini ljubavi drva koja održavaju zapaljeno srce svetom ljubavi Službenica Božja sestra Serafina iz Caprija, pomislivši jednom da samostanska mula ne može ljubiti Boga, sažalila joj se govoreći: “Jadna životinjo, niti znaš niti možeš ljubiti svoga Boga“. Tada mula zaplaka tako da su se vidjele rijeke suza kako joj teku iz očiju. Tako i ti, gledajući kakvu životinju koja ne može spoznati niti ljubiti Boga, učini što više čina ljubavi, ti koji to

možeš. Kada padneš u koju pogriješku, odmah se ponizi i jačim činom ljubavi nastoj se odmah pridignuti. Kada ti se dogodi nešto neugodno, odmah Bogu prikaži tu svoju bol prihvaćajući Njegovu svetu Volju. Nauči se da uvijek u poteškoćama govoriš ove riječi: *Tako Bog hoće, tako i ja hoću*. Čini podvrgavanja volji Božjoj su u stvari najdraži čini ljubavi Božjem srcu.

XXXVII. Kada moraš riješiti neku stvar, ili moraš dati neki važan savjet, najprije se preporuči Bogu, trk tada čini ili odgovaraj. Ponavljaj koliko puta više možeš tijekom dana ovu molitvu: *Bože, u pomoć mi priteci* (Ps 70,2), kako je to radila sv. Ruža Limska: ***Gospodine, pomози mi, ne prepusti me meni samoj***. Stoga često svrni pogled na Kristovu sliku Raspetoga i Bl. Dj Marije, napose u časovima napasti. Bog, jer je neizmjereno Dobro u sebi, želi nam samo udijeliti milosti. Sluga Božji P. Alfonzo Alvarez vidje jednog dana našeg Spasitelja s rukama punim milostima, a išao je tražeći kome ih udijeliti. On želi da ih mi sami tražimo: *Molite i primit ćete* (Iv16,24). Ako ne molimo, povući će svoju ruku. U susretu drage volje će je otvoriti onima koji Ga to zamole. I tko se ikada obratio Bogu, govori Sirah, a da ga je Bog prezreo ne uslišavši ga? (Sir 2,12). A David napisa da Gospodin ne samo da je milosrdan, već je veoma milosrdan prema onima koji Ga zazivaju: *Ti si dobar, Gospodine, i opraštaš, pun si milosrđa prema onima koji te zazivaju* (Ps 85,5).

XXXVIII. Kako je dobar i širokogrudan Gospodin prema onima koji Ga traže s ljubavlju! *Dobar je Gospodin prema duši koja Ga traži* (Tuž 3,25). Ali On daje da Ga nađu i oni koji Ga ne traže: *Našli su me oni koji me ne tražiše* (Rim 10,20). Koliko draže će se objaviti onima koji Ga traže da ga ljube i da Mu služe!

Kaže sv. Terezija da se ***“pravedne duše na ovoj zemlji moraju sjediniti u ljubavi kako to čine blažene duše u Nebu”***. U skladu s tim, svete duše rade sve samo u Bogu i s Bogom, nemaju nikakve druge želje i draži, već samo slaviti Ga i ljubiti Ga. Tako moraš i ti činiti. Na ovoj zemlji Bog neka bude jedina tvoja sreća, jedini cilj svih tvojih osjećaja i jedina svrha svih tvojih djela i želja, tako da dođeš u Kraljevstvo Božje, gdje će tvoja ljubav postati savršena i besprijeekorna, a tvoje želje će biti u potpunosti ispunjene i zadovoljene.

Živio Isus, naša ljubav, i Marija, naša Nada!